

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄALEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel

X. aastakäik.

Reedel, 17. mail 1929. a.

X. aastakäik.

Vanderersi kaks kaotust: TJK võitis 2:1 ja Kalev 4:3.

Möödunud pühapäeval ja esmaspäeval võistles Tallinnas Kalevi kutsel Riia Vanderersi.

Esimeses mängus oli vastaseks Riia kevadisel karikavõitjal meie meistermeeskond TJK. Viimane esines oma harilikus rivistuses. Vanderersi mängis järgmises koosseisus: Lindenbergs; Kundrats - Simans; Marschits - Stantschiks (meesk. vanem) — Fogels; Abrams - Veinbergs - Andrejevs - Steinbergs - Urbans.

Matsch oli mängult parem eelmisest kahest RFK kohtamisest TJK-i ja Kalevi-ga. Vanderersi ületas tublisti RFK mängu. Esimene poolaeg möödus tasavägiselt kiiretempolise võistluse juures. Teisel poolajal domineeris TJK, kuna Vanderersi mängijad tundusid väsinutena.

TJK esinemine oli rahuldav. Koostöö sobis seekord päris korralikult, ainult nappus tuli väravalöökidest kaitsjatel ja halfiiniil puudusid löögid, nii ei suutnud backid teha sageli korralikke õhulööke, vindiga pall vuhises 20—30 m. edasi ja keeras siis tagasi oma värava poole. Edu-rivi armastas liialt kombineerida tagasi halfidele ja viimased omakord backidele, kelle vintlöögid olid Vanderersi edurivi saak. TJK ja edurivi parim oli jällegi tf. Ellmann, kes rohkelt jagas palli ja taiplikult juhtis edurivi. Vä. Brenner oli edukas läbimurretel, vs. Joll oli hea koostöös, kuid väravalöögid olid mõlematel sisemistel nõrgad. Ps. Pihlak hiilgas vahetevahel üksikute õnnestunud dribblingutega. Pä. Väli ei pidanud kohta, kippus liialt sisse.

Vanderersi meeskond mängis suurepäraselt esimesel poolajal. Head olid mõlemad kaitsjad ja väravas töötas ennastohverdavalt Lindenbergs, kes on tõusmas Läti uueks Jurgensiks. Poolkaitses hiilgas tf. Stantschiks. Edurivi oli parem RFK omast, kus häid väravalööke tegi tf. Andrejevs, kuna vä. Urbans hea oli läbimurretel.

Mängust: 2. min. pääseb Vanderersi juhtimisele 1:0. Th. Stantschiksi 45 m löök prantsatab latti, vabaks jäänud keraga kirjutab tf. Andrejevs värava. Poolaja tagajärjeks jääb Vanderersi väravaline edu. Nurgad 2:2.

Järg 2. lhk.

Moment Vanderersi värava all. Lindenbergs tõrjub Jolli. Brenneri ja Ellmanni eest palli.

Fifa kahekümneviieaastane.

Sündis 21. mail 1904. a. Pariisis.

Fifa, Rahvusvaheline jalgpalliliit, saab 25 aastat vanaks. See asutus teeb vahel sarnaseid lapselikke vempe, et ei tahaks seda uskudagi, kuid lugu on nii. Ta ristimistähel on märgitud, et Fifa on tulnud ilmale 21. mail 1904. aastal Rue St. Honoré' l nr. 229, Pariisis. Terve kari vadeid on olnud seal koos, asjatundjaid Prantsusmaalt, Belgiast, Schveitsist, Taanit ja Hollandist. Laps ei olnud ka mitte täitsa igapäevast laadi, see oli laps, mis ei kuulunud ühessegi rahvusse, kes pidi olema internatsionaalne, kellele ta ristijad laulsid kaasa õnnesoove maailma vallutamise ja muudest suurtest asjadest. Need ennustused näivad olevat täitunud. Tänapäeval on Fifa suur ja tugev — kuigi tal on mõned poisikeselikud vembud sees — ulatab ta võim üle neljakümne maa neija miljoni truü alamaga, ja varsti on ta poolt allaheidetud maade arv kindlasti viiskümmed. Selle edu eest võlgneb Fifa tänu meestele, kes talle seisnud abiks nõu ja jõuga ja kogu oma pingutused ohverdanud armastatud lapsukese aitamiseks üle murede ja vaeva.

Fifa täielik nimi kõlab Fédération Internationale de Football Association ja ta ristija on hollandlane Hirschmann, kel tekkis juba 1902. aastal idee maailmaliidu loomiseks jalgpallile. Paljude raskete läbikäimise järele kroonis ta püüdeid edu: Fifa oli kutsutud ellu. Kuid mis elu oli see! Viis riiki olid loonud liidu, kuid liidu tööala ja tingimuste kohta, mille järele teised riigid võivad ühineda liiduga, valitsesid kõige suuremad lahkiminekud. Vast aasta hiljem leiti siin kompromissitee. Kuid varsti tuli jälle uus kriis. Fifa jäi nii nõrgaks, et oodati iga päev ta lahkimist siit maailmast. Uued jõud Austriast, Ungarist ja Itaaliast — need maad ühinesid Fifaga juba 1905. aastal — ei parandanud ta seisukorda, ta ei annud mingit elumärki enesest ja näis olevat pühendatud surmale. Siis tulid kolmandale Fifa kongressile, mis peeti 1906. a. Bernis, ka inglased, kes alul ei tahtnud temast midagi kuuldagi, arstidena ligi ja aitasid ta kriisist üle.

Kuid sellest saadik põeb Fifa inglise haigust ja ikka ja alati annab see tüütu luuvalu ennast tunda Fifa tegevuses. Inglismaa, kus sajandi alul seisis jalgpallisport juba väga suurel kõrgusel, ei suutnud harjuda mõttega, et tema peab seisma mingisuguses liidus täiesti ühel pulgal mõne pisikese maaga, kus nahkkuulikest veeretab käputäis poissa alles üpris armehalt. Inglismaa püüdis ennast Fifas tunduvamalt panna maksma. 1906. aastal sai inglane Woolfall Fifa presidendiks, kes jäi sellele kohale kuni oma surmani 1918. aastal. Viimastel aastatel püsis Woolfall vaid veel vaatleja osas, sest Fifa siples surmakrampides. Sõjabatsill oli ta täiesti pannud hinge vaakuma. Et aga Fifa siiski kandis ära need rasked valud, näitab, kui kõva konstitutsioon tal on ja millist tublit tõugu vanemad tal olnud.

1920. aastal tahtsid belglased Fifa untu ajada sakslaste boikoteerimisega, kuid arukas prantslane Rimet pani maksma kõva käega korra ja päästis veel kord Fifa eluküünla.

Fifa kaheteistkümmendal kongressil 1923. aasta maikuul Geenuas rajati uued

põhimõtted rahvusvaheliste jalgpalli suhte ülesehitamisele. Sellest ajast on Hirschmanni ja Rimet' kõrvale kerkinud üles mees, kel rohkem ideid ja ka küllaldaselt energiat nende läbiviimiseks. See mees on meile hästi tuntud austerlane Hugo Meisl, maailma suurim jalgpalli-diplomaat.

Juba 1905. aastal kaaluti ühel Fifa konverentsil Londonis jalgpalli-maailmaesivõistluste korraldamise küsimust. Nüüd kaksikümne aastat hiljem ei julge Fifa ikka veel kindlasti otsustada asja. Nüüd tahetakse seda teha nelipühil Barcelonas.

Meisl aga ei suutnud kannatada kuni Fifa jõuab nii kaugele. Ta tundis, et on tarvis rahvusvahelisele läbikäimisele anda uusi impulsse, et mitte lasta vettida ja sooks muutuda sel pinnal, millele tugeb öieti Fifa ja rahvusvaheline jalgpallisport.

Meisl lõi Kesk-Euroopa karikavõistlustetsükli, ta organiseeris Euroopa karikavõistlustetsükli ja tasandab teed maailma esivõistluste jalgpallis, mis peavad asendama olümpia-mängude jalgpalliturniiri.

Paljude Euroopa riikide majanduslik seisukord, mis on sundinud neid minema üle elukutselisele jalgpallile, on mõjunud, et olümpia-mängude turniirid on muutunud eksootiliseks laadaplatsiks, kuna Euroopa juhtivad jalgpallinatsioonid ja jäänud neist eemale.

Oleks siiski raske teha Fifale etteheiteid tema kahekümneviieaastase sünnipäeval. Ta teeb oma tööd, nii hästi kui ta suudab ja tema teeneks tuleb lugeda, et terve rida lähedaid ja kaugeid riike on leidnud siiski enam-vähem mõistetava keele ja aluse, mille najal saab ajada jalgpalliasju.

Vanderersi kaks kaotust.

1. lhk. järg.

Teisel poolel teeb TJK kaks väravat. Rea väravalööke päästis vv. Lindenbergs mahaheitel ja robinsonaadiga. 72. min. tuleb viik 1:1. Pihlak - Ellmann - Väli kombiini järele viimase söödust lööb ps. Pihlak kera vasakusse latti, heas positsioonis asuv vs. Joll lükkab palli meeste-rea vahelt väravasse. 85. min. paneb pä. Väli kirja 2:1, Pihlaka - Väli koostööst.

Matschi võitis TJK 2:1, poolaeg 0:1 Vanderersi eduks. Nurgalöögid 6:4 TJK-i eduks.

*

Teine matsch oli Vanderersil Kaleviga. Vanderers ilmus suurelt muudetud rivistuses, puudusid Stantschiks, Fogels j. t. Algvileks oli koosseis järgmine: Lindenbergs; Kundrats - Sandbergs; Urbans - Simons - Steinbergs; Abrams - Trimailovs - Andrejevs - Veinbergs (meesk. vanem) - Reutsch. Kalev esines harilikus koosseisus, kuna esmakordselt meeskonna vanemana esines th. Piperal.

Matsch oli nõrgem pühapäevast. Vanderers mängis jõulist mängu ja tegi rohkelt foule. Tschutshelovi kaks penalty-kicki olid täiesti öieti määratud. Edurivi parim oli tf. Andrejevs, kes saavutas esimesel poolaja hat-tricki. Tublid olid veel pä. Abrams ja vs. Veinbergs.

Kalevi mängus ei olnud sarnast tuld, nagu RFK vastu esinemisel. Suuresti lonkas koostöö. Poolkaitses ja üldse meeskonna parim oli th. Piperal, kes tegi suurt tööd. Piperal on tõusmas oma paremasse vormi. Väravas oli saamatu Ratnik, kes laskis pallid käest alati lahti. Kaks väravat tuleb täiesti kanda tema arvele.

Vahekohtunikuna täitis oma osa rahuldavalt N. Tschutshelov.

Mängu huvitavam osa lavastati esimese 25. min. jooksul, mil langes matschi 7-mest väravast 6. 1. min. algab väravatesadu. Kalev asub 1:0 juhtima tf. Kippi jöögist 6 mtr. Kipp-Räästa koostöö järele mängib palli tf. Kipp väljajooksnud vv. mööda võrku. 10. min. tuleb viik 1:1. Pä. Abrams murrab Römmerist ja Matienist läbi, löögi peab küll vv. Ratnik, kuid laseb palli lahti käest, viimase pressib

võrku tf. Andrejev. Kalevil järjestikku kasutada kaks 11-mtr. karistuslööki, esimene tf. Kipp löögilt tõukamiselt ja teine ps. Maureri takistamisest värava ees läbimurdel. V. v. Lindenbergs lahkub väravast esimese penalty-kicki ajal ja teise pöörutab ps. Maurer püüdmatult võrku. Maureri löögid olid 11. ja 13. minutil. 16. min. pä. Abramsi kiire läbimurde järele märgib tf. Andrejev tsenderdusest 10 mtr. värava. Seis 3:2. 25. min. tuleb teistkordselt viik. Tf. Andrejev tubli pomm läheb 18 mtr. ristlati ja vv. Ratniku käte vahelt võrku 3:3. Vanderersil on ka kasutada penalty-kick handsi eest, tf. Andrejevi löögi pareerib vv. Ratnik.

Vaheajale minnakse seisuga 3:3, nurgad 2:1 Kalevi eduks.

Teisel poolajal langeb matschi otsustav värav. 51. min. saab keskväljal palli va. Räästas, kes kiire spurdiga jõuab Vanderersi värava ette. Lööb 8 m tuleb vasakust posti nurgast tagasi väljale, palli saadab võrku ps. Maurer. Kalev juhhib uuesti 4:3. Kalev asub pealetungile, kuid väravaid enam ei tule.

Võit jääb tagajärjega 4:3 (3:3), nurgalöögid 4:2 Kaleville.

— **Hongell** on uus Soome lootus 400 meetril. Mehest ennustatakse rohkem kui Vilenist ja Aströmist. Hiljutisel 300 meetri katsevõistlusel teatejooksu-meeskonna moodustamiseks näitas ta aega 40,1. Vilen ja Aström jooksid 41,0. Teisel katsevõistlusel jooksis Hongell 500 m 1.10,0, Vilen 1.12,0. Hongell on 25 aastat vana, tugeva kehaehitusega ja tüübiline 400 meetri mees.

— **Rootsi** murdmaameistriks tuli tänavu Lindgren. Ta aeg 8 km kohta oli 27.44. Teine oli Öhrn 28.07, kolmas Möller (läinud-aastane meister) 28.33.

— **7.000.000** registreeritud kergesportlast on viimaste teadete järele Ameerika ühisriikides. See teade hävitab kuulduse, et Ameerikas harrastavat kergejõustikku ainult üliõpilased.

— **Sam Ferris**, tuntud inglise maratoni-meis, võitis 10-miililise maanteejooksu ajaga 53.31. Teiseks tuli E. Bushby 54.11.

Amatöörismi telgitagustest.

Kas saab ükski puht-amatöör sõita Los-Angelessi? Kuidas reisivad Nurmi ja Arne Borg?

Liitude mitmesugune mõõt.

Rahvusvahelise olümpia komitee kongress peeti hiljuti Lausanne'is. Avalikkuse ette ei pääsnud sellest palju, sest kongress peeti — kinniselt. Nüüd selguvad sellest mõned huvitavad üksikasjad.

Komitee esimees krahv Baillet-Latour juhtis tähelepanu, et praegusel ajal tõlgitakse amatöörismi mõistet väga mitmesugusel kujul. Praegu on iga sportlase amatöörism rippuv sellest, kas tema tööandja on valmis spordile ohvrit tooma või mitte. Komitee esimees näitas, et paljud kuulsad sportlased on ainult nimepidi teenistuskohtadel ja paljude riikide spordiliidud peavad vaid paberil kinni amatöörismist, tegelikkude faktide eest aga pigistavad ühe silma kinni. Krahv Baillet-Latour arvab, et kas ei oleks mitte sündsam amatöörismi mõistet kohandada majanduslikkudele tingimustele, kuid siis juba pidada ülesseatud normidest karmilt kinni. Ta palus saadikuid esitada vastava materjali kuni 25. jaanuarini 1930. a. I. O. C'le (olümpia komiteele).

Huvitavalt valgustas Inglise esindaja kindral Kentish amatöörspordi olusid. Ta näitas, et nimekad sportlased viibivad kuude kaupa kaugetel välismaade spordi-reisidel. Näiteks Nurmi ja Arne Borg. Rahvusvahelise kergejõustiku liidu esindaja Messerli tähendas, et vastava juurd-lusega on selgunud, et Nurmi viibib Ameerikas praegu ärireisil ühe autovab-riku esindajana ja võib läbisõidul osa võtta ka spordivõistlustest.

Arne Borgi kohta märkis ujumisliidu peasekretär Donath, et see reisib ringi Rootsi lehtede kirjasaatjana. Ta küsi-mus tulevat lähemalt kaalumisele tagasi-jõudmisel Rootsi.

Rahvusvahelise uisuliidu esindaja Ulrich Salchov seletas, et liig karm kinnipi-damine amatöör-paragrahvidest kihuta-vat sportlasi tööliisspordi liitudesse, kus tasu vastuvõtmisele ei pandavat nii suurt rõhku. Tööliisspordi propaganda olevat väga tugev Skandinaavias, Austrias, Tšehhoslovakkias ja Saksamaal. Fifa esindaja Bonnet paneb südamele, et ar-vestataks enam tõsiasjadega ja ei aetaks

mitte taga niipalju ideaale. Ta kahtleb, et vaevalt saab karmi amatöörmõiste jä-rele keegi sportlane sõita võistlema Los-Angelesi olümpiaadile, milleks tal 2—3 kuud kulub ära. Baillet-Latour avaldas selle peale lootust, et Berliini kongress suudab lahendada küsimuse rahuldavalt.

Kui suurel määral esinevad praegu amatöör-mõisted üksikute liitude vahel näitab asjaolu, et ratsutajate liit lubab oma liikmetele vastu võtta isegi rahalisi auhinde. Tennisliit ei luba oma sportlas-tel aga kirjutada isegi artikleid tennise üle. Fifa amatöörism ei ole olümpia komi-teele enam mõõduandev, kuna Fifa on as-tunud eemale olümpia mängudest ja jalg-pallivõistluste ärajäämisega arvestavad niihästi Los-Angeles kui ka Berliin män-gude korraldajatena.

Ameerika loodab Euroopa riikidelt, et need tuleksid omal kulul Los-Angelessi. Alul levitati kuuldusi, et Ameerika äri-ringkonnad on valmis võtma endi kanda suuri ainelisi ohvreid, kuid nüüd seletati Lausanne'is, et Euroopa riikidel on mo-raalne kohus sõita omal kulul Ameerik-asse, kuna Ameerika Ühisriigid on 1896. aastast alates iga nelja aasta tagant sõit-nud omal kulul Euroopasse. Ameerika esindaja mr. Garland lubas siiski veel läbi rääkida Ameerika olümpia komitee juha-tusega ja muretseda tarvilikku selgust kõige lähemal ajal.

— Inglismaa võtab maikuus oma elu-kutseliste jalgpallimeestega käsile mandri-turnee, kus ta kohtab kolmel maavõistlu-sel Prantsuse, Belgia ja Hispaaniaga. Ing-lise meeskond on moodustatud järgmiselt: Hufton (Westham United), Blekinshop (Sheffield Wednesday), Cooper (Derby County), Shaw (Westbromwich Albion), Edwards (Leeds United), Hill (Newcastle United), Nuttall (Bolton Wanderers), Adooq ja Barry (mõl. Leicester City), Bradford (Birmingham), Camsell (Midd-lesbrough), Carter (Westbromwich Al-bion) ja Kail (Dulwich Hamlet).

Taris, Prantsuse ujuja, kel viimasel ajal olnud fenomenaalne edu ja konkureerib Arne Borgiga Euroopa parima ujuja tiitlile.

Rahvusvahelised ujumisvõistlused Helsingis.

Helsingi talvebasseinis korraldati esi-mesed rahvusvahelised ujumisvõistlused. Välismaalastest esinesid Reni Erkens, Ernst Küppers ja K. Eckstein, kellest kaks esimest on Saksa meistrid ja euroo-palise kuulsusega.

Küppers võitis 100 m vabalt 1.05,4 Ecksteini 1.06,3 ees. Soomlane Jegorov ujus 1.07,7.

Küppers võitis ka 200 m ujumise selili, mil juhul Palonen püstitas uue Soome rekordi. 1. Küppers 2.46,5; 2. Palonen 3.04,2; 3. Bloberg 3.14,5.

400 m rinnuli ujuti: 1. Suomaa 6.45,2; 2. Mallenius 6.57,3; 3. Dahlmann 7.07.

400 m vabaujumises oli õige pinev konkurents, mis lõppes Soome rekordi purus-tamisega. 1. Eckstein 5. 28,5; 2. Tiilikainen 5.35,6 (uus Soome rekord); 3. Tiitinen 5.51,7.

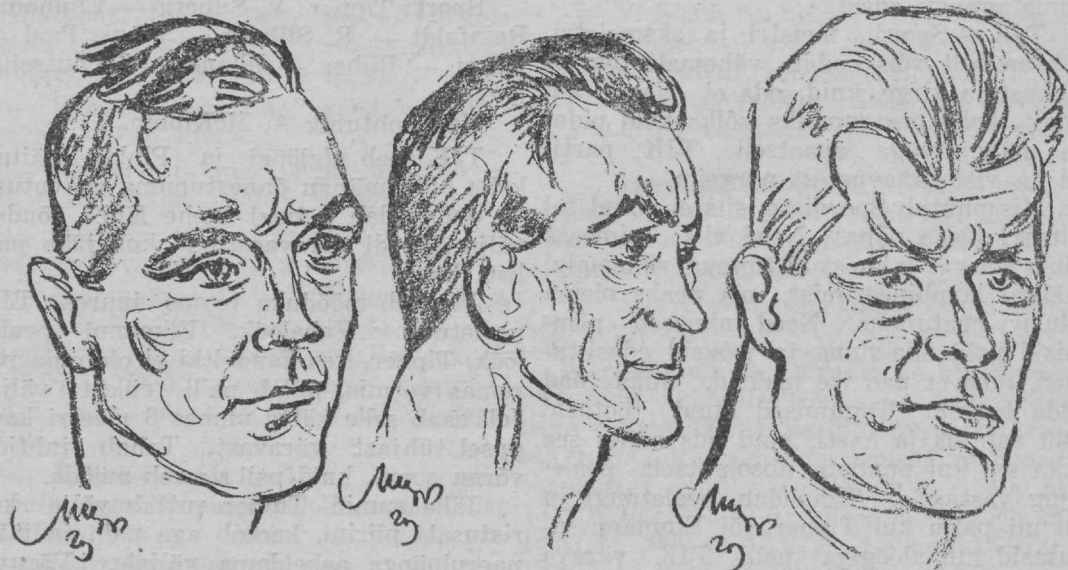
Reni Erkens võitis kaks naiste võist-lusala — 100 m selili ja 200 m vabalt. Viimasel distantil näitas Soome tõusev täht Disa Lindberg õige visa vastupanu.

100 m selili naistele — 1. Reni Erkens 1.36,3; 2. Greta Nyman 1.41,4; 3. Sylvi Hoskell 1.45,4.

200 m vabalt naistele — 1. Reni Er-kens 2.54,5; 2. Disa Lindberg 2.58,4 (uus Soome rekord); 3. Ada Onnela 3.18,5.

— Arne Borg parandas Los-Angelesis 440 yardi rekordi 4.52,6 pealt 4.51-le.

— 100 yardi näib olevat tänavu dis-tants, mille kallal jooksjad teritavad eriti hammast. Ameerikas on viimastel päe-vadel terve rida noorema generatsiooni mehi katnud selle maa kas maailmarekor-dilise ajaga või alla. Nii jooksis George Simpson Ohios 9,5, Russel Sweet San-Franciscos 9,4 ja Billie Know Lewstonis samuti 9,4.

Paremad Rootsi maadlejad: Sjöström (poolras kekaal), E. Malmberg (sulgkaal) ja Richthof (raske kaal).

Esimene omavaheline matsch oli nõrk.

Midagi ei ole korras meie jalgpalliga. Tasapind tunduvalt nõrgem kui 1923. — 1924. a.

Vanderers — TJK matschilt. Brenner on jõudnud löögidistantsile, kuid pall pareeritakse.

Rea välisvõistluste järele jõuti kesk-nädalal ka esimese oma meeskondade vahelise jalgpallimatschini — TJK karikavõistluste tsükli avamänguni TJK — Sport.

Loomulikuks olukorraks tuleks pidada seda, et hooaeg algaks ikka omavaheliste jõukatsumistega. Kogenedes ja mõõtes tugevust isekeskis võiks usalduda siis juba välisvastaste kutsumisele ja kutsete vastuvõtmisele. Meie sportlikud olud tunduvad aga virilatena, meis ei ole endis seda kandvat tahtejõudu, mis virgutaks püüdma ülespoole ja kui ei tuleks mõned lätlased või soomlased meid tülitama, võiks meie talveuni kesta vast välja ligikaudu sügiseni. Praegu paistab asi kõik väga pealesunnituna, nii kui mõni heategu või teene kellelegi, mille mehed peavad tegema läbi paratamatult pahena, — seepärast ärge tülitage neid enam sellise rumalusega kui treening!

Kuid meie mängime väga viletsat jalgpalli. Lätlaste vastu tuli asi veel kuidagi libedamini välja, omavahel oli see aga hoopis liimist lahti. 1923.—1924. aasta mängud tunduvad praeguste kõrval kättesaamatult kõrgetena. Ja ega meie siis ka ei olnud tea mis suured asjad. Kurb tõsiasi on, et meie jalgpall marsib tasapinnalt tagurpidi. Ja mis ime peakski teda viima praegu edasi?

TJK — Spordi, meistri ja eksmeisteri, kohtamiselt võis oodata vähemalt temporikkust ja kirge, kuid seda ei olnud ka. Sport, kelle peatrumbiks võiks neid pidada, mängis väga apaatselt. TJK partii oli ka vist tänavustest nõrgeim.

Mis puutub Spordisse, siis ei olnud tal edurivi üldse näha. Need viis esimeses liinis seisvat inimest ei tunnud vähemalgi määral kombineerimist, mis peaks olema edurivi peatunus. Need inimesed põmised palli siia-sinna ja jooksid edasi-tagasi, ilma et nad ise teaksid, miks nad seda teevad. Tagumised liinid töötasid küll vapralt ja hästi, kuid mis mäng see ikka on, kui puudub absoluutselt pealetung vastasele. Tähenab, pealetungi ju oli nii palju kui Tipner või Einmann virutasid hiiglalöögiga palli TJK värava alla, siis sellele jooksid mõningad mehed ummisjalu järele. Kuid see järelejooks

oli niivõrt primitiivne, et TJK nigelalgi kaitsel ei olnud tõrjumisega mingeid ras-kusi.

Ja küll on hullud lood ka ikka selle TJK kaitsesega. Mehed on kanged kui hundid. Ei anna kehast pöörduma mitte põrmu. Kuhu poole nägu on parajasti juhitud, sinna lendab pall. Selle suunamuutmist ei tunta. Kui jooksuga tullakse värava poolt ääreaajajale vastu, lendab pall ikka otsejones outi. Iga jumala kord. Ja ikka 10 sülla kõrgune hoop, kuidagi konksus jalaga, põlve või säärega. Puhast pealselööki, backi lööki, ei ole näha üldse. Täielikud möödalöögid pallist on ka sagedased.

Osa TJK meestel on ladus pallikäsitus, kuid nad kipuvad seda kasutama kurjasti, liiga halpivalt, tulutult. Pihlak püüab kõige enam edvistada ja oli viimasel mängul kõige kahvatum kuju TJK edurivis. Ta „viini schnitslid“ ei tulnud kuidagi välja ja soolod lõppesid eranditult fiaskoga. Kõige korralikumad tööd kahest meeskonnast kokku tegi TJK vasak tiib Brenner — Joll. Ellmann ei olnud seekord nii tagajärjekas kui eelmistel matschidel.

Koosseisud matschiks olid:

TJK: Kürbis; Liivar — Kallaste; Kaljot — Rein — Paalberg; Väli — Pihlak — Ellmann — Joll — Brenner.

Sport: Tipner; V. Silberg — Einmann; Reinfeldt — R. Silberg — Mägi; Paal — Karm — Biiber — Ildane — Tschutsche-lov.

Vahekohtunik A. McKibbin.

TJK teeb alglöögi ja Pihlak näitab kohe oma mängu õnnestunuma saavutuse — dribbeldab neljast mehe läbi, jõudes välja Spordi väravaesiseni, kus jääb pallist ilma.

Järgneb mööduka tempo juures TJK pealetung. Vabalöök. Ellmanni pealelööki, Tipner, kes kaugeltki ei ole oma paremas vormis, pillab palli sülest välja. Joll saab selle kätte umbes 3 meetri kaugusel tühjast väravast. Tahab juhtida võrgu soppi, kuid pall veereb mööda.

Jälle sumin, Tipner ruttab välja karistusala piirini, kaotab aga palli ja jääb naerulnõoga askeldama väljale. Värava ees veeretatakse senikaua palli edasi-tagasi, keegi ei pääse otsustavalt löögile.

Väli puhtast ettepanekust jõuab Brenner löögidistantsile, kuid mees seab senikaua jalga kui Reinfeldt tõukab ta pallist eemale.

Vahepeal arvab Liivar, kelle jalg ei kuula sugugi sõna, võtta kord ka palli käega (selle järele kui terve rida Kallaste handse oli möödunud märkimatult). Penalty ei jää seekord tulemata. Selle löök kogu rammuga V. Silberg. Pall satub aga otse Kürbisele pähe, kes valvas käed-jalad laiali lööki. Mees haarab küll kokkudes kahe käega pea järele — see on kohal — värav ka päästetud. Nii möödub esimene poolaeg väravateta.

Teise poolaja alul söötab Einmann sedavõrt ettevaatamatult palli tagasi, et Brenner pääseb selle peremeheks. Õnneks jõuab V. Silberg veel ta jalust maha joosta ja õnneks ei määra ka vahekohtunik karistust.

TJK'l on kasutada järjekorraline vabalöök. Tipner, kes muidu meister kõrgete pallide hankimisel, surutakse seekord pallist eemale. See satub Väli. Viimane saadab kena tsenderduse värava all ootavale Jollile, kuid see ei ulata peaga pallini ja see lendab tühja värava eest mööda.

70. minutil tuleb mängu ainsam värav. Väli toimetab nurgalööki, pall kukub otse värava ette, kus Joll kena nõksuga juhib ta peaga värava vasakusse nurka. Tipner ei saanud teha katsetki palli tõrjumiseks.

Saavutades juhtimise koondab TJK kogu tähelepanu edu alalhoidmisele. Siseajajad tõmmatakse ka kaitsesse ja harvade läbimurretega tulistatakse veel Spordi väravat. Kuna TJK defensiivis, on Spordil nüüd suurem tegevusvabadus, mis ei kanna aga mingit vilja. Ei ole isegi tõsiseid momente TJK värava all, kõik raugevad hädaohutus kauguses. Viimastel minutitel kipub siginema liig rohkelt foule, mis peavad asetama tehnika puudust, kuid kaugeltki ei ole meeldivad pealtvaatajale.

Mäng lõpeb 1:0 TJK kasuks, jõudude vahekorra kohta õigustatult.

Kooliõpilaste murdmaajooks Viljandis.

Ristineljapäeval korraldas kohaline maakonna gümnaasiumi spordiring oma koolivahelise murdmaajooksu umbes 3,5—4 km. distantil Reinu mõisast kooli parki. Osavõtjaid kogus üldse 9, neist 6 A klassis ning 3 B klassis.

Ilm oli palav ning maastik mägine, nii et jooksjad olid finiši jõudes üleni higised ning ka õige väsinud. A klassis jõudis esimesena kohale J. Laksberg ajaga 13 min. 40 s. 2. Tolm 13 min. 45 s. 3. H. Usai, V. Kalam, Kaup ja Aasav.

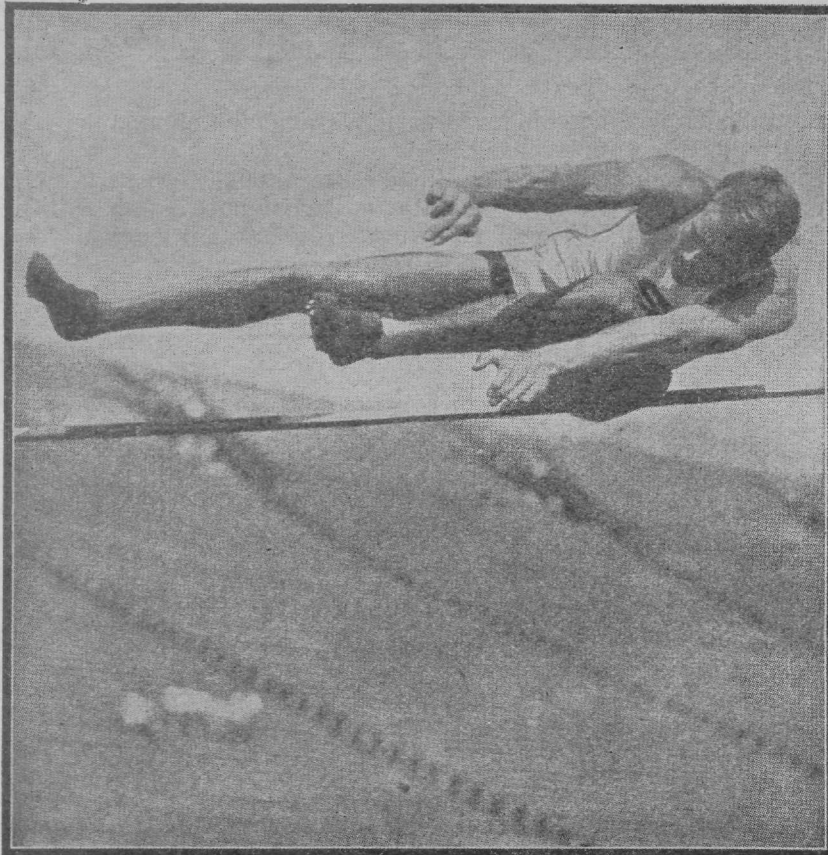
B klassis oli esimeseks Neuvald ajaga 13,50 sek. ning teine Puis, kuna üks ei lõpetanud.

Viljandi spordiplats valmineb.

Viljandi maak. güm. pargis, kus jalgpallimängu alatasa takistasid 5 väljal kasvavat puud, lõigati need möödunud hilissügisel maha ning asuti seejärel ka kohe platsi tasandamisele. Kuid tööde lõpuleviimist takistas pealetulev külm. Nüüd 13. skp. alustati uuesti tasandamistöde lõpuleviimist, nii et eelolevatel pühadel on loota, et saab juba platsi tarvitada, mis puhuks kavatsetakse mõnd paremat pealinna meeskonda Viljandi kutsuda.

S. M.

Bob King, praegu maailma parim kõrgushüppaja. Võitis Amsterdami olümpiaadil ja Ameerika esivõistlustel. Pildil kaks iseloomustavat momenti ta stiilist.

49.02 ketast.

Ed. Moeller heitis Washingtonis 49.02 ketast, mis peaks olema uus maailmarekord Krentzi tagajärje hülgamise järel.

Berliin — Pariis 5 0.

Jalgpallimatsch peeti Berliinis. Möödunud aastal olid prantslased võitnud Pariisis 4:1, nüüd saavutasid sakslased küllaldase revanschi. Juba esimesel poolajal langes neli väravat. Lööjad olid Sobek, Lehmann, Ivankovski ja Lehmann. Viienda värava saavutas Ruch teise poolaja 6. minutil. Prantslaste juures oli suurest kaotusest hoolimata kaitse meeskonna parim osa. Edurivi oli sakslaste vastu võimetu. Berliini edurivis hiilgas suurte soolosaavutustega Sobek.

Berlinger

võitis Pennsylvania teatejooksukarnevalil kümnevõistluse 7298,978 punktiga. Teine oli Churchill 7163,603 punktiga. Berlinger tagajärjed olid: 100 m 11,6; kaugus 7,03; kuul 13,56; kõrgus 1,83; 400 m 54,4; 120 y. tõk. 19,6; ketas 40,12; teivas 3,60; oda 54,35 ja 1500 m 5,55,5. Samal võistlusel jooksis Nurmi 2 miili 9,15,4 ja 3 miili 14,29,2. Lermond kattis 1 miili 4,14,6, Simpson võitis 100 yardi 9,6 Wykoffi ees ja Black heitis vasarat 48,98.

Ladoumegue suures vormis.

Kolombi staadionil peetud võistlustel jooksis Ladoumegue 1500 m vihmade ilmaga ja suurema pingutuseta 3,56,8. Moulines võitis 400 m 49,2 ja Ramadier teiba 3,60.

— Brix tõukas Fresno, Kalifornias, 15,84 m kuuli. Samas püstitas Walter Marty uue keskkoolide rekordi kõrgushüppes 1,94.

— Helsingis korraldatud murdmaajalgrattavõistlusel võitis Raul Hellberg 36,33 N. Sainio 38,26 ja A. Julini 39,24 ees.

— Ujumisvõistlustel Helsingis ujus Sylvi Heskell 100 m selili naistele 1,50,0, N. Jegorov 100 m vabalt 1,07,7 ja P. Tiilikainen 400 m vabalt 5,50,3.

— 500 võistlejat oli Rootsi iga-aastasel suurimal murdmaajooksul — Sleipneril. Huvitav on, et sel jooksul esines esmakordselt rootlasena tuntud ahvenamaalane, Soome olümpiamees Frey Lievendahl. Ta ei tulnud aga kohale. 8 km-lises jooksus võitsid A klassis: 1. G. Falck 35,52,8; 2. N. Holmen 36,14,2; 3. G. Nyström 36,21,8. B klassis olid tagajärjed: 1. E. Pettersson 36,48,2; 2. N. Ankarström 37,03,0; 3. E. Vestman 37,50,4. C klassis jooksti 4 kilomeetrit — 1. S. Söderroth 18,27,3; 2. C. Nilsson 18,40,1; 3. Hellström 18,54,1.

— Sheffield Wednesday, nimekas Inglise professionaal-meeskond, võitis oma Schveitsi turneel Yuong Fellowsi 3:0.

— Frankfurdis peetud võistlustel võitis Eldracher 100 m 10,9, 100 m naistele jooksis prl. Lorenz 13,1, vana kuulsus Steinbrenner heitis ketast 40,80.

— Barsi jooksis MAC' võistlustel Budapestis 800 m 1,56,4.

— Hannoveris jooksis Jonath 100 m 11,0 ja Diekmann 5000 m 16,18,4.

— Penttilä viskas treeningul üle 65 m oda ja Kivi heitis 45 m ketast.

— Indiaanlane Harry Chauca jooksis Ameerikas 6 miili (9656 m) 29,44. Aeg on väljapaistev, kuna Nurmi maailmarekord on 29,07,4. Pikki aastaid seisid maailmarekord Alfred Shrubbi nimel tagajärjega 29,59,4.

— Lõuna-Slaavia võitis Bukarestis peetud jalgpalli-maavõistlusel Rumeeniat 3:2 (1:2).

— Lord Burghley, Inglise olümpia-võitja, sai 220 y. tõkkejooksus lüüa Tisdallilt ajaga 25,4.

Arne Borg ujus Los-Angelesis 1000 yardi vabalt 11,47,0, mis uus maailmarekord. Ta senine suursaavutus oli 12,16,8. Brisbane'is, Austraalias, kuu aega tagasi, ujus Borg küll 11,55,4, kuid see tagajärg ei leidnud kinnitamist. Borgi rekord annab keskmiseks kiiruseks saja meetri peale 1,10,7. Oma 1500 m maailmarekordi püstitamisel Bolognas (19.07,2) ujus Borg 100 yardi keskmiselt koguni 1,10,0.

— Berliini naised näitasid võrdlemisi häid tagajärke: prl. Maeder heitis ketast 36,86 ja prl. Steinberg hüppas kõrgust 1,45.

— Prl. Dollinger püstitas Nürnbergis uue Saksa rekordi 1000 meetri jooksus 3,08,7. Maailmarekord on inglanna Tricky nimel 3,06,5.

— O. Andersen tuli New-Yorgi meistriks 10 miili jooksus ajaga 56,20,2. Teine oli Kyrönen.

— Davis cup'i võistlustel löi Inglise Poolat 4:1 ja Ungari Norrat sama tagajärjega.

— V. Sipilä tul neljandat korda Soome murdmaameistriks, aeg 29,22,5. Teine E. Suoknuutti 29,27, kolmas T. Loukola 29,29. Meeskondadest võitis Helsingin Toverit 11 punktiga Tampereen Pyrintö 12 punkti ees.

— Taevaminemispühal peeti Tampereel esimesi kergejõustiku võistlusi. Kenttä heitis ketast 43,31 ja tõukas kuuli 12,77. Liettu viskas oda 58,50.

— Saksa võitis Hispaania Davis cup'i võistlusel 4:1.

— Taris on noor Prantsuse ujuja, kes ahvardab oma kiireltõusvate tagajärjedega röövida Arne Borgilt Euroopa parima ujuja tiitli. Mõlema senised parimad tagajärjed on: Arne Borg — 100 m 1,00,0; 200 m 2,16,6; 400 m 4,50,3; 800 m 10,37,4; 1000 m 13,02,0; 1500 m 19,07,0. Taris'1 on need ajad vastavalt: 1,01,8 — 2,17,2 — 5,13,4 — 11,01,2 — 13,52,6 — 21,00,6.

Jalgpalli taktika.

Kaitsja meeskonna liikmena.

Eelmises E. Spordilehes lõpetasime ülevaate, millised ülesanded langevad kaitsjale kui niisugusele. Kuid igal mängijal tuleb pidada meeles, et ta on vaid lüli ühest tervikust ja et ta meeskond võib olla ai-

Vasakul: Kaitsja tuleb küljepoolt. Ta ei suuda enam takistada lööki, kuid ta varjab lööjale ühe osa väravast. Keskel ja paremal: Kaitsja takistab ajajat, et väravavaht saaks tegutseda rahuliselt.

nult siis edukas, kui iga üksik lüli töötab kooskõlas teisega. Mängijate vaheline koostöö on edu alus. Kaitsja püüdeks peab olema eriti, leida kooskõla oma väravavahiga, kõrvalkaitsjaga ja ta ees töötava poolkaitsjaga. Nagu eelpool juba tähendasime, on kaitsjal kõige otstarbekohasem teha söötusid edurivile, iseäranis äärtele. Nii näeme, et kaitsjal on koostöö loomiseks oma meeskonna teiste liikmetega väga mitmekesiseid võimalusi.

Koostöö väravavahiga.

Koostöö kohta väravavahiga on öelda järgmist:

1. Kaitsja ei tohi lasta vastasajajat kunagi teha takistamatult lööki. Sageli ei ole kaitsjal võimalik enam lööki kinni pidada, kuid siiski suudab ta kergendada väravavahi tööd. Juba kaitsja pealetungi ähvardus avaldab ajaja peale mõju ja muudab ta ebakindlaks. Kui kaitsja ei suuda enam pidada kinni lööki, võib kaitsja siiski puksida löögi hetkel ajajat.

Selle tagajärjeks on, et pall lendab küll minema, kuid hoopis mujale kui ta määratud. Juba kerge müks küljelt võib kallutada palli mitu meetrit sihist kõrvale. Kui kaitsja tormab ajajale peale otse eest, katub ta enese kehaga kinna ühe poole väravast, nii et väravavahile jääb püüdmiseks ainult teine pool väravat.

2. Hea edurivi teeb häid pealelööke.

Kaitsja varjab üht osa väravaruumist võitluses värava läheduses.

Et aga pealelöögid saavutaksid oma eesmärgi, on tarvilik, et väravavahile tungitaks peale löögi momendil, et ta ei saaks oma täit võimet panna välja. Siin on kaitsja ülesandeks oma väravavahist kõiki vastaseid eemal hoida, nii et väravavaht saaks tegutseda takistamatult.

jad vastaseid väravavahi näpunäidete kohaselt.

8. Püüd vastase lööke takistada, väravat varjata ja väravavahti aidata, viib sageli nii kaugele, et kaitsjad sulevad väravavahi tegutsemisvõimaluse, nii et isegi nõrgad ja halvad löögid võivad sattuda vä-

3. Tihti suudab kaitsja teha löögi tulutsuks seeläbi, et ta jookseb ette löögi-joonele. Ajaja seisak lubab peaaegu täpselt järeldada, milline löök tuleb, ja intelligentidel kaitsjal võib õnnestuda tihti lendavat palli teel pidurdada.

4. Taktiline seisukord värava ees nõuab sageli, et väravavaht jätab maha oma pühaduse ja ruttab väljale vastase kavatsuse hävitamiseks algeos. Niipea kui väravavaht on jooksnud välja, on kaitsja kohus rutata väravasse ja seda varjata.

ravasse. Seepärast: Väravavahil olgu segamatu väljavaade!

9. Et seda võimaldada, ärgu tungigu kaitsjad mitte liig lähedale väravajoonele. Sel on ka teisi soodustusi, mis juba mainitud eelpool.

10. Palli väljalöömisel tungivad vastasajajad tihti väravavahile peale, olgu kas ta lööb palli otse maast või tõstab mõni kaitsja talle selle kätte. Kaitsja kohus on sel juhul jälgida vastasajajaid ja varjata väravavahti.

Vasakul: Kaitsjad hoiab kõrgelesirutatud jala löögisuunas. Paremal: Kaitsja tõrjub peaga väravast palli, milleni ei olnud küüinud väravast väljajooksnud väravavaht rusikaga.

Sellega läheb korda paljudel juhtudel veel viimasel hetkel hävitada vastase edu, peale selle jätab aga selline koostöö väravavahi ja kaitsja vahel kindlustunde tervele meeskonnale, mis on suureks kasuks mängule.

5. Karistuslöövide puhul värava läheduses on otstarbekohane, et üks kahest kaitsjast (soovitavam pikem) läheb ühte värava nurka, varjates seda, nii et väravavahi ülesandeks jääb ainult teise värava-osa valvamine.

6. Vabalöövide puhul paarikümne meetri kaugusel väravast on soovitatav, et mõlemad kaitsjad nihkuksid nii kaugele väravast kui võimalik ja püüaksid sulumäärust kasutada hoida vastaseid võimalikult kaugel väravast. Väga tihti on ka vabalööke värava-alal. Siin asetub kaitse, toetatuna veel teistest meeskonna liikmetest, väravaliinile.

7. Nurgalöövide puhul katavad kaits-

11. Mõnedki äpardused ja arusaamatused jäävad tulemata, kui kaitsjal on usaldus oma väravavahi vastu ja töötab temaga koos. Rasketel pallidel, kui kaitsja ise seisab kallaletungi hädahoos, võib ta lasta palli läbi väravavahile ja ise sulgeda tee vastasele edasitungiks. Sel kombel hõlbustub ja lihtsustub kaitse tunduvalt, vastaste töö aga raskeneb. Ka toob niisugune töö tarvilise rahu ja kindluse tagameeskonda.

12. Kui kaitsjal ei ole löögivõimalust ettepoole, on tihti kasulik sööta palli väravavahile.

Nii lühidalt kaitsja koostööst väravavahiga. Kui kasulik ka tagameeskonna kombinatsioonimäng ei ole, peab teiselpoolt hoiatama selle liigtarvitamisest ja veiderdamisest. Mitugi väravat on langenud seesuguse süü arvele. Halb sööt, vastane jookseb vahele ja õnnetus ongi käes. Hoiduda tuleb söötudest värava eel eriti libeda ja märja maapinnaga. Pall kas jääb

Suvispordi hooaeg Rakveres alanud.

Tugev jõukatsumine murdmaal.

Tänavune kevad oli kõigiti omapärane võrreldes lähemate eelmistega. Kauga kestnud halbadele ja külmadele ilmadele järgnes äkitselt soe, täiuslik suvi. Kuna sportlaspere Rakveres arvas külma veel kaua kestvut, ei tehtudki suuremaid ettevalmistusi suve hooaja tarvis. Aega veedeti niisama väiksel nokitsedes. Mõned koolipoisid jooksid läbi lume murdmaad. See oli kõik.

Möödunud nädala pühapäev tõi kaasa suve, sooja. Spordikomisjoni esimene mure oli suurema murdmaajooksu korraldamine suvispordi hooaja algamiseks. Neljapäeval, 9. mail, toimuski Rakvere murdmaajooks A, B ja algajate klassis kõike sportlike organisatsioonide (Spordiklubi, Kalev, kaitseliit, kaitsvägi, ühisgümn. ja poeglastegümn.) osavõttel. Jooks kujunes osavõtjate ainult Rakveres rekordiliseks. Harilik osavõtjate arv on olnud 10—15 meest, tänavu startis aga ligi 100. Sarnase suure osavõtjate arvu tõttu kujunes päev sportlikeks propagandapäevaks. Inimesi oli jälgima ilmunud starti, turuplatsile, sarnasel hulgal nagu seda Rakvere veel kunagi pole näinud. Võis aivata, et publikut üldse ei tule, kuna spordikomisjon mingisuguseid samme ei olnud astunud murdmaajooksu reklameerimiseks. Igatahes oli spordikomisjon siin küll väga loid, kuna müürilehtedel isegi kuulutused puudusid. Rakvere publik on siiski sportist sissevõetud. Selle üle peab aina rõõmustama.

Nii siis võistlused kolmes klassis. Ilm oli väga vaikne, soe ja hea võistluseks. Täpselt määratud ajal lahku A-kl. startid 5 meest. Jooksu tee läheb laadaplatsilt Tammiku, Palermo, Kaarijärve ja seminari kaudu tagasi laadaplatsile. Kohtasid suusamehed Andresson, Lille, Niilov, Diivin ja kergejõustiklane Palgi.

Alul veab tugevasti Diivin, kuid poole maa peal väsis ja langeb pisti tõttu välja. Samuti kaugele jääb Palgi. Konkureerivad järeljäänud kolm. Iga-aastane murdmaa meister Lille peab leppima kolmanda kohaga, sest teel juhtunud õnnetuse tõttu ei suuda ta arendada lõppspurti. Tugeva lõppspurdi juures vaevalise eduga võidab jooksu Andresson aeg 27 min. 47,3 sek.; 2) Niilov — 27 min. 48,2 sek.; 3) Lille 28.20; 4) Palgi; 5) Diivin. Maa pikkus 7—8 klm.

B-klassi võistlus kujunes kõigiti elavaks. Siin startisid tervelt 76 meest. Kaitsväest üksi oli 50 ümber. Meistriks loodeti kergejõustiklast Tamme, kes alul suure hooga vedama asus. Mees pidas vaid poole maani tempot, kuid vaibus siis. Võitjateks osutusid mehed kelledest varem pole üldse midagi kuulda olnud, kuna Tamm jäi kümnenendaks. Võitis Erapart (5. jalgväe pat.) ajaga 20.28,8 sek.; 2) Salomon; 3) Lipp. Mõlemad sõjaväelased. Kaitseliitlastest 1) Tamm; 2) Siirak; 3) Lang. Maa pikkus oli 4—5 klm. Üldtasapind B-klassis on väga kõrge. Üle 30-ne mehe jooksid välja alla 25 minutit. Ülejäänud osa kulutas aga aega kuni 30 minutit. Esines ainult paar, kolm, kes jooksu ei lõpetanud. B-klassi võistlus pakus palju momente, mida huviga jälgiti.

Noori alla 17 aasta võistles 17. Nii algas jõupingutus siis arvude mänguga 17 aastat, 17 osavõtjat. Maa pikkus umbes 2—3 kl. Laadaplatsilt seminari ja tagasi. Noori oli väga palju erinevate võimetega. Osa oli juba finischis kui teine osa alles kontrollpunktis. Seda tuleb seletada sellega, et suurem osa oli vanad kõigest 14—15 aastat. Nendel on vastupidavust murdmaa jaoks loomulikult palju vähem kui näituseks 17-aastaselt. Ülekaalukalt võitis maa noorte suusameister Korbi. Lõpetas jooksu tugeva lõpuga — aeg 12 min. 34 sek., olles teistest üle 100 m. ees. Siin sai mees ka auhinna oma meistri tiitli eest, kuna ta Otepääl ilma jäi.

2) V. Liiv (skoutide maleva); 3) B. Lille (ühisgümnaasium). Võistluste lõpul jagati auhinde kell 5 Rahvamajas kohtadele tulnuile.

Algava suvispordi hooajale linnulennult vaadatuna võib ennustada head edu. Sarnane väike linn kui Rakvere omab käesoleval juhul tõesti harukordselt palju jooksjaid ja jooksutalente (Andersson, Lille, Niilov, Erapart, Salomon, Lipp, Korbi, Tamm, Liiv, B. Lille, Palgi, Diivin, Grünthal j. t.). Need mehed enamikus on jõudnud juba teatava kindla positsioonideni ja arvatavasti ei tagane niipea nendest. Jooksudes võib tänavu nii mõndagi üllatavat tulla. Sõjaväelistel katsevõistlustel jooksis Grünthal 100 m. 11,9 sek. See on tagajärg, mis räägib selget keelt edust. Ka teistel aladel näib tänavu asi korras olevat. Verder on oda heitnud järjekindlalt 60 m. piirini ja loodab varstigi selle ületada. Samuti on tal hea edu kettas. Üle 37 m. on

jõudnud kettas ka Jürgens, kes sel alal näib arenevat järjekindlalt. Kuulitõukes on mõned mehed ka juba nii mõndagi teinud. Pikamaa jooksudes (1000 ja 5000) on praegu täielik vaikus ja on vist kogu suvi, kuna nende maade jooksjad Sirm ja Kent on Rakverest lahkunud. Kõrgushüppes, kauguses ja kolmikus on hooaja tugevaks meheks Tamm. Vastavalt on ta seni saavutanud tagajärgi 1.60 m., 6,01 m. ja 12,57 m. Järgmine siin oleks Grünthal. Endised hüppemeistrid Erna ja Raam on tagasi tõmbunud ja ei võistlegi vist hooajal.

Materjali on palju. Üksikud on oma arengus jõudnud kaugele ja noori võrsu järjest peale. Sportlaspere kasvab hiigla kiirul. Elav osavõtt murdmaast näitab seda selgemini. Suvispordi (kergejõustik, käsipall, jalgpall, rattasõit jne.) hea arengu eelduseks on aga hea staadion. Kuid nagu saatuse pilkena Rakverele pole see suutnud seni, hoolimata kõigile jõupingutustele, muretseda omale ajakohast spordivälja. Küll on tehtud projekte ja kalkulasioone, kuidas ometi ehitada staadion. Kuid kõik need kavatsused on jäänud ainult paberile. Möödunud aasta sügisel loodud spordikomisjon pidi kiiremas korras ehitama staadioni, kuid seegi pole suutnud midagi teha. Üks suur koll ähvardab kõiki ehitajaid — pole raha. Ja raha pole seni ka olnud. Väikesed summad siit-säält (linnav. ja riiklikud toetussummad jne.) on seni õige väikesed olnud, et nendega ei saa midagi läbi viia. Tänavu kujuneb olukord loodetavasti siiski paremaks. On loota kindlasti, et staadioni ehitamise osa töid jõuavad sügiseks lõpule ja eeloleval suvel plats valmib täieliselt. Praegu on raha toetuste ja abisummade näol koos 50.000 kr. ümber. Kultuurkapitali sihtkapitali valitsus tahab kindlasti kohapealsetele vastavatele organisatsioonidele peale käia, et nad tõesti ka spordiplatsi ehitama hakaksid. See on töö, mõte, ja seda parem veel kui see teostatakse, sest senine olukord ei või enam edasi kesta. Ilma kohaliku spordiplatsita ei saa Rakvere enam läbi. Sportlaspere suuruse tõttu pole enam võimalik harjutada ega võistelda väikesel Rahvamaja platsil, kuna see ammugi ajast ja arust maha jäänud. Selle platsi „head küljed“ on 100 m. jooksmine rabas ja pikemate maade jooksmine kruusatatud teel, mis eriti varbaid ei salli. Ajakohane spordiplats peab valmima juba lähemas tulevikus. Vastavate asutiste ühine mure olgu seda teostada võimaluste piirides. Hea tahtmise juures saab kõik!

Esialgne suvispordi tegevuskava on õige laialdane. Juunikuul alul on kahel suuremal kergejõustiku võistlused. Samuti tahetakse võistelda jalgpallis teiste linnadega. Kaitseliidupäevale Narva saadab Rakvere ka 100 mehe ümber. Seal tehakse kaasa peale kergejõustiku, jalgpallis, käsipallis ja rattasõidus. Nelipühid mööduvad vagusalt ja suurim töö algab alles pärast pühi.

Jalgpalli taktika.

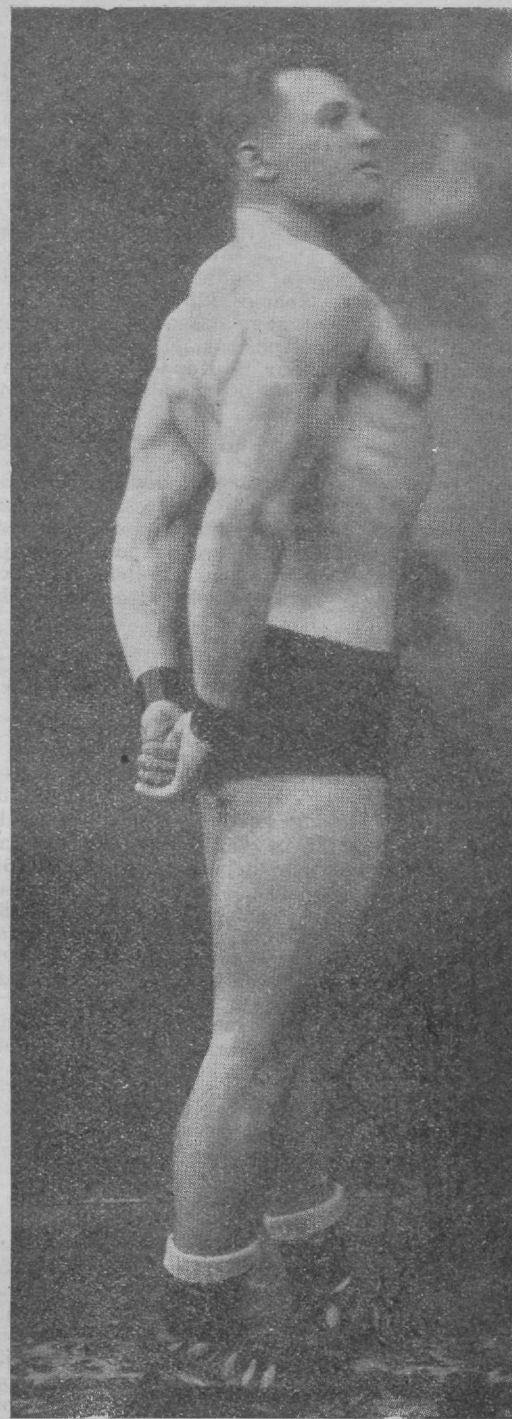
1. lhk. järg.

äkki seisma või veereb minema, tühistades kõik arvestused.

Kombinatsioonimängu võimalusi kaitsja ja väravavahi vahel on rohkesti, samuti põhjusi arusaamatuste ja üksteise mittemõistmise tekkimiseks. Tuleb panna erilist rõhku sellele, et väravaht ja kaitsjad tunneksid hästi üksteist, mõistaksid täielikult üksteist, ja et nad täielikult selgusel oleksid üksteise võimalikkudest kombinatsioonidest ja kavatsustest. Selleks on tarvilik, et tagameeskonda võimalikult vähe isiklikus koosseisus muudetakse ja et mängijad võimalikult oleksid arenenud teoreetilistes küsimustes.

Georg P. Blaschke †.

Saksa väljapaistev sporditegelane ja jalgpalli eriteadlane, kelle jalgpalliraamatud Eestiski laialt tuntud, suri neil päevil kopsupõletikku.

H. Kadak.

Toimetuse sai Jõhvist kirja, mille andmetest selgub, et meil Hilmar Kadaka näol on tegemist õige suuri lootusi andva sportlasega. Juurelisatud pilt aitab seda muljet kõigiti kinnitada.

Hilmar Kadak on 25 aastat vana. Hakkas tundma huvi spordi vastu 19-aastasena. H. Kadak kirjutab:

Esimestel võistlustel käisin Pärnus 1927. aastal, kus omandasin mõned esimesed ja teised auhinnad, mis andsid mulle hoogu sportimiseks. 1928. aastal olid minu tagajärjed märksa paremad. 100 meetri jooksus tuli võistelda kuus korda suve jooksul ja parem aeg oli 11,6.

200 meetrit jooksin ma 23,5, 400 m. 54,4, 400 m. tõketega 63,0, 1000 m. 2.59,3. Kaugushüppes saavutasin ma 6.06, hoota kauguses 3.02, kolmikus hooga 12.80, kõrguses hooga 1.55 ja raskusheites 14.30.

Et talvel ei oleks aeg igav, siis harjutasin ka raskejõustikku. Tõstmises olid mu saavutused — kahega surumine 71,5 kg., kahega rebimine 90 kg. ja kahega tõuge 112,5 kg.

H. Kadak teenib praegu üleajateenijana 4. üksisus pataljonis Jõhvist. Näeks heameelega, et talle antaks juhatust arenguks ja nõu, millisel alal spetaliseeruda. Juhime vastavate asutiste tähelepanu H. Kadakale.

Haapsalu spordikiri.

Spordi suvine hooaeg avati Haapsalus pühapäeval, 12. mail, murdmaajooksuga, mille korraldas kohalik S. S. Läänela. Kuigi kutseid osavõtuks oli saadetud kõikidele organisatsioonidele, oli võistlejaid vähevoitu. Startisid kõigest 8 meest Läänelast, piirivalve spordiklubist ja politseist.

Jooksumaa pikkus oli 4 kilomeetri ümber. Algas linna südamest — turuplatsilt — ja läks Lihula maanteel asuva raudteesillani ning sealt tagasi. Esimesele kohale tuli Meinhard Kiil (Läänela), kes kogu aeg jooksu vedas. Aeg 13.37,1. Tema kannul püsis kogu aja noor gümnaasiumi 2. klassi õppur H. Koppel, kes lõpetas jooksu 5 meetriga järel. Kolmandana jõudis kohale A. Kuris piirivalvest.

Hiljem jägati võitjale välja auhinnad ja diplomid.

26. mail on s. s. Läänelal kavatsus korraldada spordi propaganda päeva. Kavatas oleks teatejooks ümber linna, kergejõustiku võistlused, pallimängud, jalgratta võidusõit, spordiloeng ja spordifilmide demonstratsioon. Selleks päevaks oodatakse kohale ka kehalisekasvatuse inspektorit E. Idlat.

Pärnus jalgpalli hooaeg alanud.

Pärnu JK võitis Viljandi MSK 1:0.

Pühapäeval avati Pärnus pallihooaeg. Avamatschis mängisid Viljandi maleva spordiklubi ja Pärnu JK. Mäng peeti Esplanaadi paraadplatsil, kuna mereäärne väli on kaetud s.aadioni tribüüni ehitusmaterjaliga. Matschi võitis Pärnu JK 1:0 (1:0). Värav löödi esimesel poolajal vs. Vilgatsi poolt. Mäng oli keskpärane, kuldsed väravavõimalused hahitusid otse häbematul kombel, pall teel väravasse sattus pea alati üle põikpuu või kaugele outi. Hästi töötas Viljandi väravas O. Nahe.

Pärnu JK-i võidukas meeskond: Aspe; Koop - Haitov; Suurevälja - Sarapik - Vaher; Reimann - Pudel - Jensen - Vilgats - Alep.

Pärnus naiste murdmaajooks.

Võitja H. Mikhelson.

Pühapäeval peeti Vaprus korraldusel Pärnus esmakordselt murdmaajooksu naistele. Osavõtjaid oli rohkelt — arvult 14. Maa ulatavus oli umbes 1,2 km. Jooksta tuli mööda heinamaad, mis oli kaetud arvukalt pöösaste ja kraavidega. Konkurents oli äärmiselt tugev. Võitjaks tuli suurepärase ajaga Hilda Mikhelson, Vaprus, 4.47,0. Mikhelsoni tuleks märkida number viiega, kolm venda on tuntud jalg- ja käsipallimängijatena ja vanem õde kuulub Pärnu paremate nais sportlaste ridadesse. Teisele kohale jäi Selma Rallmann, Vaprus, 4.47,5. Rallmannilt on oodata häid saavutusi eeloleval hooajal kergejõustikus. 3. Velda Gerats 4.59,0 4. A. Tamm 5.01,0 5. M. üpraus 5.16,0 6. E. Kopp. Kõik osavõtjad lõpetasid jooksu. Võitjale annetati rida auhindu Vapruse juhatuse liikmetelt.

— Sera Martin püstitas uue Prantsuse rekordi 500 meetri jooksus 1.05,6, mis 2 sekundit halvem dr. Peltzeri maailmarekordist.

Helsingi ringkonnaliit palkas enesele Viinist jalgpallitreeneri Harry Oppenheimi, kes on juba jõudnud Soome ja alustanud töoga.

— Johnny Hellström, tuntud Soome keskkaalu poksiija, kes hiljuti sõitis teistkordselt Ameerikasse, hakkavat seal elukutseliseks.

Jalgpalli- saapaid

üksikult ja hulgaviisi odavate hindadega soovib

**Esimene Tallinna
Vilditööstus**

Tallinn, Heeringa 4, kõnetr. 20-75

Vastutav toimetaja H. Tammer.

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02.

Suvehooajaks

kõiki kergejõustiku

jalgpalli, tennise ja

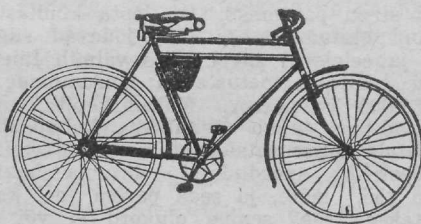
muude mängude

tarbeid

tunnustatud headuses kodu-
ja välismaade tehastest.

**Avar valik spordi-
kirjandust.**

I. N. D.

Kõrgem sort Inglise jalgratas.

Mootorratas

„HUMBER“.

Kõige paremad jalgratta-
kummid „Palmer“

Kontor ja ladu:

A. Hilgendorff

Tallinn, Lembitu t 7b. Tel. 12-31.

Kaubamaja „SPORT“

Tallinn, Narva mnt. 19.

Kõnetr. 23-00.

Soovib spordiabinõusid kõigil aladel suures väljavalikus: kergejõustikus, jalgpallis, võimlemises, lauatenises (ping-pong) jne.

Inglise murutennise reketid.

Koolidele, spordiseltsidele ja sõjaväelastele hinnaalandus.

— Belgia lõi 38. jalgpalli maavõistlusel Hollandit 3:1 (1:0). Mäng peeti Antwerpenis. Anverpen-Rotterdam linnavõistlus lõppes ka belglaste kasuks 4:1 (1:0).

Tall. Eesti Kirj.-Ühis. trükikoda, Pikk tän. 2.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovib oma valmistatud
spordi ja võimlemise abinõusid.

Ed. Möllerson'i

raudvoodi- ja traatvõrgu tehas.

Tallinn,

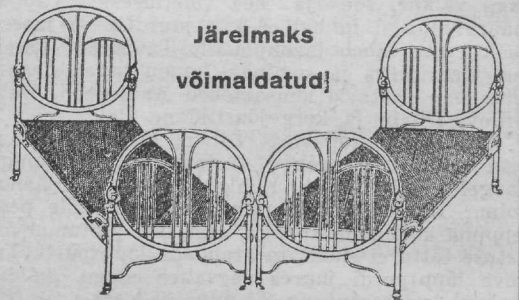
Kopli t. 10.

Kõnetr. 26-70

Soovib oma tehases val-
mistatud kuulsaid raud-,

ovaal- ja teisi voodeid.

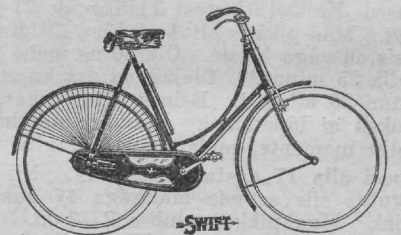
Järelmaks
võimaldatud!

Peale selle valmistatakse

traatvõrke

murutõnise väljade, rohuaeade jaoks
ja igasugu muuks otstarbeks

Teie silmad ütleavad,

ei kavatsete osta jalgratast,
ei tea agra missugust, sest
igamees pakub vaid »kõige
paremaid rattaid maailmas«

Meie müüme jalgrattaid üle
30 a., misspärast võite meid
uskuda kinniste silmadega.

Meie märkid: WANDERER,
DIAMANT, HOPPER, SWIFT
on head ja usaldusväär-
lised.

K.-m. LIER & ROSSBAUM

TALLINN, VIRU TÄN. 7.

Väljaandja Eesti Spordi Keskkliit